

سالنامه پایگاه

میراث جهانی چغازنبیل و هفت تپه

مجموعه مطالعات باستان‌شناسی، حفاظت و مرمت،
هستنداری، معرفی و آموزش و گردشگری

شماره اول

سارای ۱۳۹۷-۱۳۹۲

به کوشش

عاطفه رشنوئی

مهرنوش زاده‌دباغ

بهار ۱۳۹۹

سرشناسه	: رشنوئی، عاطفه، ۱۳۵۸- گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور	: سالنامه پایگاه جهانی چغازنبیل و هفت تپه: مجموعه مطالعات باستان‌شناسی، حفاظت و مرمت، مستندنگاری، معرفی و آموزش، گردشگری/ به کوشش عاطفه رشنوئی، مهرنوش زاده‌دباغ
مشخصات نشر	: شوش: پایگاه میراث جهانی چغازنبیل و هفت تپه: تهران: پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری، مرکز معرفی فرهنگی، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۳۴۴ ص.
شابک	: 978-600-897707-0
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
عنوان دیگر	: مجموعه مطالعات باستان‌شناسی، حفاظت و مرمت، مستندنگاری، معرفی و آموزش و گردشگری.
موضوع	: چغازنبیل
موضوع	: Chogha Zanbil (Iran)
موضوع	: هفت تپه
موضوع	: Haft tappeh (Iran)
شناسه افزوده	: زاده دباغ، مهرنوش، ۱۳۴۸- گردآورنده
شناسه افزوده	: پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری، مرکز معرفی فرهنگی
شناسه افزوده	: میراث ملی چغازنبیل و هفت تپه
رده بندی کنگره	: ۹۸۵/۵۳۱-۴۳
رده بندی دیویی	: ۹۸۵/۵۳۱-۴۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۶۵۰۰

سالنامه پایگاه میراث جهانی چغازنبیل و هفت تپه

مجموعه مطالعات باستان‌شناسی، حفاظت و مرمت، مستندنگاری، معرفی و آموزش و گردشگری

شماره اول، سال ۱۳۹۷-۱۳۹۲ خورشیدی

به کوشش: عاطفه رشنوئی، مهرنوش زاده‌دباغ

ویراستار: محمدعلی بدری

طرح و اجرا: مهرنوش زاده‌دباغ

طراحی جلد: کانون تبلیغاتی سورنا

چاپ و صحافی: چاپ شبدا

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۹۷۷۰۷-۰

چاپ اول: ۱۳۹۹

ناشر: پایگاه میراث فرهنگی چغازنبیل و موزه هفت تپه با همکاری

مرکز معرفی فرهنگی پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری

تمامی حقوق برای پایگاه میراث جهانی چغازنبیل و هفت تپه محفوظ است.

نشانی: خوزستان، شوش، هفت تپه، موزه هفت تپه

تلفن: ۰۶۱-۴۲۸۶۷۲۱۳ دورنگار: ۰۶۱-۴۲۸۶۷۲۱۴

وبگاه: Tchoghazanbil.com

ایانامه: choghazanbil.worldheritage@gmail.com

فهرست

پیشگفتار

نگاهی به چغازنبیل در هشتاد و یک سال گذشته
مهرنوش زاده دباغ

نگاهی به هفت تپه در پنجاه سال گذشته
مهدی عالیپور

باستان‌شناسی

نگرشی بر نتایج کاوش‌های باستان‌شناسی و تاریخ شهر باستانی ایلامی در هفت تپه
بهزاد مفیدی نصرآبادی

گزارشی کوتاه از روند گمانه‌زنی به منظور تعیین عرصه و حریم شهر باستانی هفت تپه
علی زلفی

گزارش مقدماتی گمانه‌زنی به منظور تعیین عرصه و حریم و شناسایی دره‌ها و فرهنگ تپه جنگل
(KS 53)، خوزستان
علی زلفی، بابک رفیعی علوی

نگاهی کوتاه به نیم قرن تغییرات در تپه ابوفندوه
مهرنوش زاده دباغ، مهدی عالیپور

حفاظت و مرمت

درآمدی بر حفاظت و مرمت در محوطه تاریخی چغازنبیل
احمد خنیفر

سیر مرمت‌های مجموعه آرامگاهی از زمان کاوش تا کنون
سارا حسینی

بررسی وضعیت آسیب‌های مجموعه آرامگاهی در محوطه چغازنبیل
سارا حسینی

- ۱۲۳ چرایی حفاظت از معبد چغازنبیل (مروری بر مؤلفه‌های ارزشی مجموعه چغازنبیل)
یاسر حمزوی
- ۱۴۳ بازنگری در مفاهیم پایه حفاظت از دیقورات چغازنبیل به عنوان منبع اطلاعات
سارا عباپاف
- ۱۴۹ آسیب‌نگاری و آسیب‌شناسی کیفی دیقورات چغازنبیل برای تدوین برنامه طرح مرمت بنا
نجمه بستانی
- ۱۶۵ روش‌های حفاظت و مرمت در محوطه تاریخی هفت‌تپه
عبدالرحیم بنا
- ۱۷۹ بررسی مقدماتی نسبت‌های تاریخی ساختمان شماره یک در محوطه تاریخی هفت‌تپه
سهیلا ذکوی، عبدالرحیم بنا
- ۱۸۹ مرمت و حفاظت یک تیر مفرغ متعلق به دوران ایلام میانه
اکرم سلطانی
- ۱۹۹ اهمیت مدیریت در میراث جهانی چغازنبیل و چالش‌های امروزی آن
عاطفه رشتوئی، امیر علیوند
- پایش و مستندنگاری**
- ۲۰۷ استفاده از اکستیشن ArcCN-Runoff، تحلیل و تفسیر ArcGIS جهت محاسبه میزان رواناب با
استفاده از روش Curve number (CN)
حسین ملکشاهی فرد
- ۲۱۵ محاسبه دمای سطح خاک با تصاویر ماهواره‌ای لندست و ارتباط آن با آبرسایش خندقی (مطالعه موردی
محوطه میراث جهانی معبد چغازنبیل)
حسین ملکشاهی فرد، محمدرضا نیکجو، جمشید یاراحمدی
- ۲۲۷ امکان‌سنجی پراکنش پوشش‌های گیاهی بر اساس تحلیل‌های تشعشعی و برآورد دمای سطح زمین
با استفاده از تصاویر ماهواره لندست
(مطالعه موردی محوطه میراث جهانی چغازنبیل)
حسین ملکشاهی فرد، سید زهره حسینی

- ۲۳۷ پرونده ثبت یازده شی منقول تاریخی - فرهنگی پایگاه میراث جهانی چغازنبیل و هفت تپه در فهرست آثار ملی
اکرم سلطانی، علیرضا فرجی
- ۲۴۷ نحوه مستند نگاری و ساماندهی اشیای سفالی و مفرغی محوطه‌های تاریخی چغازنبیل و هفت تپه
علیرضا فرجی
- ۲۵۷ معرفی نرم افزار پشتیبان گیری از فایل‌ها و پوشه‌ها All Sync 3.5.56 - Business Edition
سعید نژادروحی، علیرضا جونواز

معرفی و آموزش

- ۲۶۳ نقش و درج آموزش برای کودکان در حفاظت از میراث فرهنگی نمونه موردی پایگاه میراث جهانی
چغازنبیل و هفت تپه
عظیمه گلستارزاد دلی
- ۲۷۷ طرح یک کارگاه آموزش برای کودکان شهرها و روستاهای همجوار با محوطه‌های تاریخی با هدف
به فعلیت رساندن ظرفیت‌های آموزش منظرهای فرهنگی (طرح پیشنهادی پایگاه میراث جهانی
چغازنبیل و هفت تپه)
سارا عیاباف
- ۲۸۳ گزارش تصویری برگزاری کارگاه‌های آموزش
علیرضا فرجی، سهیلا ذکوی
- ۲۸۷ گزارش تصویری ساماندهی موزه

گردشگری

- ۲۹۷ ضرورت حفظ بستر تاریخی، طبیعی تاقدیس سردارآباد (چغازنبیل) در راستای اهداف گردشگری و
زیست محیطی
حسین ملکشاهی فرد، مظفرفرهادپور
- ۳۳۲ چکیده‌ها به زبان انگلیسی

پیشگفتار

تاسیس پایگاه میراث جهانی چغازنبیل و هفت تپه در سال ۱۳۷۸ خورشیدی بستر انواع پژوهش‌های فوق را فراهم نمود. این پژوهش‌ها با دانش روز و گرایش‌های تخصصی معتبر توانست پرسش‌های کلیدی در باب شناخت، حفاظت و معرفی این محوطه جهانی پاسخ دهد. اکنون با گذشت سال‌ها، پاسخ‌های گذشته پرسش‌های امروز را آفریده است، پرسش‌هایی که با رویکردها، اندیشه و بینش نوین همراه می‌شوند و جنبه‌های سترده‌تری در شناخت، حفاظت و آموزش را معرفی می‌کنند.

محوطه‌های تاریخی چغازنبیل و هفت تپه به عنوان منبع پایان‌ناپذیر پژوهش از یک سو و رویکردها و مبانی نوین در نحوه مواجهه با میراث فرهنگی از سوی دیگر، پایگاه میراث جهانی چغازنبیل و هفت تپه را بر آن داشت تا مجموعه حاضر را تدوین نماید. این مجموعه که "سالنامه پایگاه میراث جهانی چغازنبیل و هفت تپه" نام دارد، تلاش نموده فعالیت‌های پژوهشی و اجرایی پایگاه در زمینه‌های مختلف را

هشتاد سال از کشف شهر باستانی دورا نتاش می‌گذرد. ظهور دوباره این شهر باستان دریاچه بی‌بدیلی به شناخت دنیای شگرف ایلام سرافراز بی‌شک تا کنون از هیچ شهر ایلامی به اندازه دوراونتاش اطلاعات مستند علمی به دست نیامده است. کاوش‌ها در چغازنبیل، به مثابه اولین گام برای شناخت مستند و علمی شهر، مقدمه‌ای برای حضور سایر رشته‌های علمی در این محوطه سه هزار ساله بود، در واقع با کاوش این محوطه، هزاران پرسش در رشته‌های مختلف مطرح شد. مطالعات معماری، شناخت مواد و مصالح، زمین‌شناسی، شناخت محیط زیست منطقه، نمونه‌ای از انواع پرسش‌ها و مطالعات برای شناخت بهتر این کهن شهر ایلامی است. از سوی دیگر جلوه جدید شهر دوراونتاش برای ادامه حیات، نیازمند انواع مطالعات در مباحث حفاظت، نگهداری، مرمت و معرفی است. این تنوع مطالعات نشان می‌دهد که چغازنبیل به طور اخص و بناها و محوطه‌های تاریخی و باستانی به طور اعم منبع بی‌پایانی برای پژوهشگران خواهند بود.

آنها خواهد بود. پایگاه میراث جهانی چغازنبیل و هفت‌تپه تلاش خواهد کرد که جدیدترین مطالعات در مباحث باستان‌شناسی، حفاظت و مرمت، پایش و مستندنگاری، معرفی، آموزش و گردشگری را در سالنامه منعکس نماید. پژوهشگران می‌توانند با مراجعه به وبگاه پایگاه میراث جهانی چغازنبیل و هفت‌تپه به نشانی Tchoghazanbil.com، با کارگروه‌های تخصصی ارتباط داشته و زمینه پژوهش خود را فراهم کنند.

از دنیای صامت بایگانی خارج نماید و زبانی برای معرفی چغازنبیل، هفت‌تپه و محوطه‌های پیرامونی آنها، شیوه‌ها و رویکردهای نوین حفاظتی و مرمتی، مستندنگاری و آموزش باشد. سالنامه پایگاه میراث جهانی چغازنبیل و هفت‌تپه نه تنها رسانه کارشناسان پایگاه با متخصصین در عرصه‌های ملی و بین‌المللی است، بلکه بستری برای پژوهشگران به منظور طرح پرسش‌های نو، راهکارهای نوین و پژوهش‌های تازه با محوریت چغازنبیل، هفت‌تپه و محوطه‌های پیرامونی

پایگاه میراث جهانی چغازنبیل و موزه هفت‌تپه

خرداد ۱۳۹۹